

Aktivna uloga radnika: Zašto se radnici organiziraju i zašto bi to trebali učiniti?"

Koji su razlozi da se radnici danas organiziraju? Kako ih možemo povezati u sindikat? Što bi se moglo učiniti bolje? Koji nam alati trebaju i koje kao sindikalisti alete imamo da zadržimo članove? Tijekom dvodnevnog seminara u Trogiru, u Hrvatskoj, koji se održao od 26. do 28. veljače više od trideset sindikalista iz 10 različitih zemalja razgovaralo je o trenutnoj situaciji i mogućim budućim strategijama za rast. Rast u broju članova, relevantnosti i stupnju utjecaja.

Seminar je organizirala Svjetska organizacija radnika (WOW) u suradnji s Europskim centrom za pitanja radnika (EZA) i uz podršku Europske komisije.

Seminar je otvorio predsjednik Republičkog sindikata radnika, Ivan Majdak. Naglasio je važnost teme seminara i činjenicu da je sindikalni pokret u Hrvatskoj dobro razvijen. Trenutno postoji pet sindikalnih središnjica od kojih su tri reprezentativna i pregovaraju oko kolektivnih ugovora.

U svom izlaganju „Sindikati na prekretnici“ Davorko Vidović, savjetnik za radnu politiku i zapošljavanje u Hrvatskoj gospodarskoj komori dao je povijesni pregled odnosa poslodavca i radnika u Hrvatskoj i regiji. Kao razlozi koji se često spominju zašto se članstvo u sindikatima smanjuje su neoliberalizam; deindustrializacija; činjenica da korporativno upravljanje preuzima ulogu sindikata; da sindikati nisu dovoljno fleksibilni i atraktivni. Sindikati trebaju dati odgovore na ove promjene i pitanja. To bi trebali učiniti proaktivno i eventualno kooperativno (u partnerstvu s drugim organizacijama koje ne moraju nužno biti sindikati). Vidović je siguran kako sindikati neće nestati zbog vertikalne integracije (vlade i poslodavaca), kao ni zbog njihove horizontalne integracije (radnici).

Markus Hiesberger, regionalni tajnik Sindikata zaposlenih u privatnom sektoru, tiskarstvu, novinarstvu i papirnoj industriji, u svom izlaganju pod nazivom „Snažni smo samo ako smo zajedno“ opisao je tržište rada, pravni sustav i kako djeluje zastupanje radnika u Austriji. Sindikat zaposlenih u privatnom sektoru, tiskarstvu, novinarstvu i papirnoj industriji pregovara oko 180 kolektivnih ugovora od ukupno 500. Obično se potpisuju na rok od 12 mjeseci, a oko 95% zaposlenih u Austriji obuhvaćeno je kolektivnim ugovorima. I na razini poduzeća postoji zastupljenost na različitim razinama. To vrijedi za pitanja za određena radna mjesta. Sustav u Austriji je takav da su radnici zastupljeni na različitim razinama (nacionalnoj i na razini poduzeća).

U „Novoj generaciji - pronalaženje i privlačenje mlađih članova u sindikat“ Chantal van Binsbergen i Frederick Pellis, sindikalni povjerenici iz Nizozemske predstavili su inicijativu „Isprobajte sindikat“. Kroz ovaj program nude besplatno članstvo za studente do 23. godine života, pravne savjete, provjeru platnih lista, popuste za zdravstveno osiguranje. Da bi stupili

u kontakt s mladim ljudima oni posjećuju škole kako bi objasnili što sindikati rade. Osnovni problemi uočeni tijekom posjeta školama bili su nedostatak svijesti o radnim pravima; slika sindikata; složenost i nedostatak povjerenja. Ono što je najvažnije je odgovarajuća komunikacija usmjerena novim generacijama, a za to je ključno povjerenje.

Gerald Silbernagl, predsjednik Radničkog vijeća Mondi u Austriji usredotočio se na važnost članstva u sindikatu. Unatoč činjenici da u Austriji nije nužno da ste član sindikata ukoliko želite biti član radničkog vijeća ključno je promovirati sindikat za dobivanje savjeta i podrške.

Hrvoje Butković, viši znanstveni suradnik, Odjel za europske integracije, Institut za razvoj i međunarodne odnose, izlagao je na temu „Sindikalni pokret u Hrvatskoj: Trenutna situacija i perspektive razvoja“. Butković je naveo da je glavni razlog zbog čega se mladi ljudi u Hrvatskoj (i regiji) ne učlanjuju u sindikat činjenica da su u nesigurnom položaju, odnosno ne žele 'uznemiriti' svoje poslodavce. To je problematično. Ono što se u Hrvatskoj (ali i drugdje) može vidjeti je da mnogi mladi ljudi potpisuju nestandardne ugovore i to ih čini ranjivima. Sindikati bi se trebali više usredotočiti na nestandardne radnike. Ovo bi bilo zaista korisno za sindikalni pokret, a sindikati bi se trebali manje usredotočiti na izravnu demokraciju.

(Izvor: WOW newsletter, edition 12)